

Josep M. Sammartí

DES D'EL RETIRO

Maregassa a les àrees septentrionals del PP

La notícia d'una reunió entre José Maria Aznar i Javier Rupérez d'un costat i el primer ministre belga Wilfried Martens de l'altre va passar gairebé desapercebuda, però va desfermar una crisi dins del PP de tal envergadura que no solament va obligar a intervenir-hi el comitè executiu, sinó que va demostrar que la presidència d'Aznar té encara nombrosos punts febles. La reunió entre W. Martens i J.M. Aznar era per demanar l'estatut d'observador pel PP dins la Internacional Demòcrata-Cristiana, una decisió sobre la qual el populars donen voltes des de fa temps.

48 hores després Aznar rebia la dimissió de Marcelino Oreja com a portaveu dels diputats del PP al Parlament Europeu i com a membre del Comitè Executiu. La raó d'aquesta decisió era la marginació que sofria el grup d'eurodiputats i ell mateix com a portaveu en la presa de decisions de gran abast. Oreja no va participar en l'esmentada reunió de Brussel·les, a desgrat de les seves bones relacions amb W. Martens, demòcrata-cristià com ell. Segons versions posteriors de Javier Rupérez, a qui es va atribuir el bandejament d'Oreja, aquest va ser convidat a la reunió i ni va acceptar, ni es va excusar. La dimissió d'Oreja va retrunyir com un tro en l'esmortèit panorama polític espanyol i va obrir tot seguit una crisi.

Marcelino Oreja va ser en el primer semestre del 1989 la gran esperança blanca dels populars. Després de molts estira-i-aflixa, Oreja va acceptar d'encapçalar la candidatura europea del PP a canvi d'un decantament d'aquest partit cap a la democràcia-cristiana. Fraga va acceptar, perquè en aquells moments necessitava desesperadament un substitut que liderés el partit. Tanma-

teix les eleccions del 15 de juny al Parlament Europeu va fer dubtar seriosament sobre la capacitat d'Oreja de donar una estirada electoral al PP, sense tenir en compte que l'ala conservadora veia de molt mal ull el procés demòcrata-cristianitzador. Rosegat pels dubtes que va traslladar al partit, Oreja va quedar "aparcats" al Parlament Europeu mentre Aznar maldeva per fonamentar bé la seva presidència.

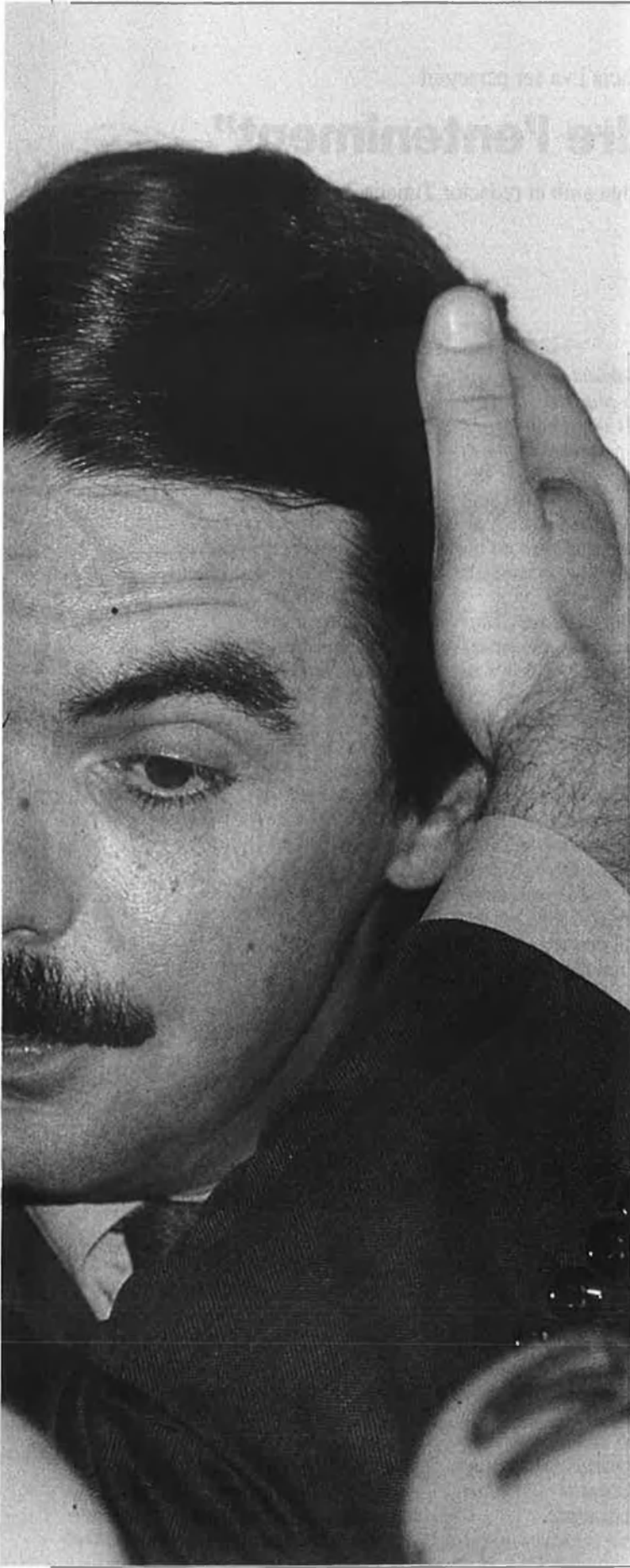
La sobtada dimissió d'Oreja va originar la crisi pel pes específic del personatge que semblava a punt de tallar les amarres amb el PP, però sobretot perquè inesperadament va aglutinar un sector crític dins del partit que feia mesos que no apareixia. Especialment significatiu va ser el seu silenci durant els pitjors moments de l'escàndol Naseiro. Aquesta vegada sí, aquesta vegada s'alçaren veus importants que denunciaven la gestió de l'equip presidencial. El seu argument de fons era que després de les enormes concessions que s'havien fet a Oreja (fins i tot canviar el nom al partit) ara resultava que estava descontent i que partia peres amb la direcció. Calia ser maldestre per arribar a aquests ex-

trem. Hi havia un segon argument de pes. Les decisions es prenen en petit comitè i no es debaten en els òrgans deliberants del partit a fi de consensuar-les al màxim. Fernando Suárez esdevingué, una altra vegada, el crític més aspre i va arribar a dir que l'executiva no era ben bé democràtica, sinó una imposició compartida entre Fraga i Aznar. Miguel Herrero de Minon, Isabel Tocino, José Luis Alvarez, etc., sumaren les seves forces a les d'aquells que exigien més transparència i més debat intern.

La situació creada va enutjar fortament Manuel Fraga que en unes declaracions gairebé sense precedents va escometre violentament contra Fernando Suárez i Antonio Hernández Mancha, als quals va acusar en públic d'estar enredant sistemàticament i de ressentiment per haver perdut les seves oportunitats. Les acusacions de Fraga es van produir mentre el comitè executiu es reunia a Madrid i van donar peu a Miguel Herrero per demanar entre altres coses que aquestes declaracions passessin al Comitè de Disciplina i que Fraga fos sancionat, si s'havia passat de la ratlla. També va plantejar la incorporació de Suárez i d'Hernández Mancha al comitè executiu, per tal d'accentuar la seva pluralitat. Al rerafons sempre traslluïa l'oposició dels conservadors a convertir el PP en un partit demòcrata-cristià.

José Maria Aznar va veure que no hi havia pròpiament

una aliança de crítics, sinó més aviat una coincidència de protestes i va contraatacar amb habilitat.

Va prometre més debat intern, va rebutjar les propostes d'Herrero i, ¡sorpresa!, va nomenar Marcelino Oreja membre una altra vegada de l'executiva. El president del PP té facultats per designar a dit uns quants membres del seu equip. I, segona sorpresa, Oreja va acceptar. Cinc dies abans s'havia entrevistat amb Aznar que li havia demanat que reconsiderés la seva decisió i li havia dit que no. ¿Per què va canviar de parer Oreja en tan pocs dies de diferència? Sens dubte se li degueren donar garanties, i no seria estrany, alguna promesa desconeguda. Oreja va justificar el seu gir dient que mai no hi havia hagut divergències programàtiques o ideològiques entre ell i Aznar, de manera que les disputes estratègiques eren fàcils de solucionar.

L'actitud de Marcelino Oreja, repescat a la força per Aznar, deixava Miguel Herrero en una situació dolenta. No només no s'admetien les seves propostes per ampliar l'executiva, sinó que Aznar mantenia la seva política de marginar i aïllar els crítics. El problema era que la seva argumentació de fons tenia molts partidaris: al PP ja hi ha hagut massa crítics i massa discussions, ara el que cal és més disciplina. Atrapat entre l'espasa del seu presi-

dent i la paret que ell mateix havia aixecat defensant els crítics,

Herrero no va te-

nir més remei que anunciar una dimissió a trenta o seixanta dies. D'aquesta manera, guanyava temps i podria observar l'evolució dels fets.

En qualsevol cas, les noves manifestacions d'Herrero deixaven la crisi oberta. Al setembre-octubre poden passar més coses dins del PP, si abans no es pacta amb ell. Les primeres reaccions a l'avís de Miguel Herrero indiquen que no hi ha pràcticament ningú interessat en aquests moments a provocar una crisi a cavall d'una hipotètica dimissió de l'ex-portaveu. Tan sols Hernández Mancha, que ja no té res a perdre, li ha donat la raó. Amb molta traça la direcció estatal del partit ha reduït l'aferrero a una simple qüestió personal i ni tan sols ha mogut un sol dit perquè reconsideri la seva advertència, tal com ho va fer amb M. Oreja. I fins i tot se sospita que Aznar veuria amb alleugeriment la retirada definitiva de Miguel Herrero. Ara, el PP pot preparar amb una certa tranquil·litat la campanya electoral del País Basc, on les enquestes prometen per primera vegada un resultat interessant per al PP. Un bon resultat electoral li aniria millor a Aznar que no pas totes les victòries juntes sobre els seus rivals interns.